

Concept – Programma van Eisen (aanvulling & specificering) bibliotheekvoorziening Sint-Michielsgestel

Inleiding

De gemeenteraad heeft op 14 januari 2016 vier toekomstscenario's besproken voor het bibliotheekwerk in het kader van de bezuinigingen. Gekozen is toen voor scenario 4. In dezelfde raadsvergadering is een motie aangenomen om dit verder uit te werken in een Programma van Eisen/Implementatieplan, daartoe informatie in te winnen bij diverse aanbieders van bibliotheekfuncties en daarbij de regionale openbare bibliotheken te betrekken binnen de financiële voorwaarden. Het college heeft beide aanbiedingen getoetst aan het werkdocument en scenario 4. Zowel de aanbieding van Karmac als van Bibliotheek 's-Hertogenbosch voldoet niet volledig aan de eisen zoals opgenomen in het werkdocument "Werkdocument Bibliotheekfuncties Sint-Michielsgestel". Gelet hierop en op het besluit van de gemeenteraad om het raadsvoorstel van de agenda af te voeren, start de gemeente een nieuwe procedure om te komen tot invulling van de bibliotheekvoorziening.

Uitgangspunten

Uitgangspunt hierbij is de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). De wet bepaalt dat de lokale bibliotheken, de provinciale ondersteuningsinstellingen en de Koninklijke Bibliotheek (KB), voor wat betreft haar taak tot het in stand houden van de landelijke digitale bibliotheek, één netwerk vormen van openbare bibliotheekvoorzieningen. In de wet zijn er vijf maatschappelijke functies van de bibliotheek vastgelegd:

1. ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. organiseren van ontmoeting en debat; en
5. laten kennis maken met kunst en cultuur.

Nieuwe prioritaire inhoudelijke punten

De nieuwe prioritaire inhoudelijke punten voor onze gemeente worden hieronder aangegeven.

A. Maatschappelijke Bibliotheek

De nieuwe bibliotheekorganisatie heeft ter vervulling van de vijf bovengenoemde maatschappelijke functies een sterke koppeling met samenwerking (netwerk, integrale aanpak) met de andere maatschappelijke partners, zoals besturen van de gemeenschapshuizen en Bint. En in het verlengde hiervan met de schoolbesturen en de kindcentra.

We willen een maatschappelijke bibliotheek, die programmatisch aansluit bij het inhoudelijke aanbod van maatschappelijke organisaties en speciale aandacht geeft aan de bibliotheekvoorziening voor de jeugd, in afstemming met het onderwijs. Door het kiezen voor een dergelijke samenwerking versterken en faciliteren de bibliotheekorganisatie en maatschappelijke organisaties elkaar.

B. Regionale inbedding en verankering

1. De nieuwe bibliotheekorganisatie heeft een sterke regionale inbedding blijkend uit een breed netwerk bestaande uit andere regionale organisaties actief in kunst, cultuur, onderwijs en bestuur.
2. De nieuwe bibliotheekorganisatie is bekend met het bijzondere karakter van onze streek, met een eigen geografische, economische en sociaal-culturele identiteit die door onze inwoners ook zo wordt herkend. Zij is in staat goed werkende regionale en lokale samenwerkingsprojecten op te zetten met andere bibliotheken in dit gebied die de leden van de bibliotheken en de andere burgers in onze gemeente ten goede komen. Door haar netwerk kan zij dit ook doen met andere maatschappelijke organisaties.

C. Digitale en bijzondere dienstverlening

1. De nieuwe bibliotheekorganisatie biedt een directe aansluiting op de landelijke digitale infrastructuur.
2. De bibliotheek kan haar leden het interbibliothecair leenverkeer aanbieden.

D. Kindcentrumbibliotheken, voorzieningen voor de jeugd, Parochiële Bibliotheek, speciale groepen.

1. De twee maatschappelijke bibliotheken zijn voorzien van een jeugdcollectie (12-18) en een collectie gericht op kinderen.

2. De bibliotheek dient een inhoudelijke samenwerkingsrelatie te willen ontwikkelen met de kindcentra vanuit de hieronder beschreven modaliteiten:

- Schoolbesturen willen af van de traditionele manier van bibliotheekvoorziening (voorbeeld: vrijwilligers die helpen bij het uitlezen van boeken). Als er al sprake is van vrijwilligerswerk dan gaat het om zaken als voorlezen, (m.b.v. boeken) ondersteunen bij het behandelen van thema's en het maken van werkstukken.
 - De professionaliteit van o.a. leesbevordering is in de scholen zelf aanwezig (leraren met HBO en Masteropleidingen).
 - Qua organisatiemodel wordt met name gekeken naar Plaza Cultura, Marktplaats. De PC-coördinatoren zijn in dienst van het Schoolbestuur en werken voor Stroom en Skips voor zowel SMG als Vught. Zij verzorgen de coördinatie op het gebied van Cultuureducatie naar leerkrachten en de inzet daarbij van specialisten.
 - De inzet van de schoolbesturen (in samenspraak met alle directeurs van de KC's) was en is om in samenspraak met de bibliotheekorganisatie dit proces met maatwerk te gaan begeleiden. Dit kan betekenen dat bepaalde scholen (zoals Gemonde en Middelrode) bij voorrang met een Bibliotheek op School worden uitgerust. In de huidige situatie bieden de schoolbesturen aan / stellen zij voor om een werkgroep te formeren, bestaande uit representanten van de scholen en de bibliotheekorganisatie, die het programma van eisen/wensen met maatwerk voor de individuele KC's opstellen.
 - Los daarvan zien de schoolbesturen ook de wens/noodzaak om een jeugdbibliotheek in de maatschappelijke bibliotheken te hebben.
3. De nieuwe bibliotheekorganisatie dient haar expertise beschikbaar te willen stellen en samenwerking aan te gaan indien de Parochiële Bibliotheek daar behoefte aan heeft.
4. De nieuwe bibliotheekorganisatie biedt inhoud en kwaliteit voor mensen met een beperking: programma's, materiaal, ondersteuning, waarbij er mogelijkheden ontstaan voor extra financiële middelen bij activiteiten voor zwakkeren zoals voor laaggeletterden en/of voor dementerende ouderen.

E. De bibliotheek richt haar dienstverlening ook in rondom de thema's educatie en ontmoeten.

F. Locatie: de bibliotheek speelt haar rol als partner in de gemeenschapshuizen

De volgende tien uitgangspunten (locatie) zijn leidend voor de bibliotheek in de kernen St-Michielsgestel en Berlicum:

1. een integrale combinatie met de gemeenschapshuizen; (samenwerking, netwerk, integrale aanpak)
2. geen deuren en muren, maar een open verbinding tussen bibliotheek en het gemeenschapshuis;
3. efficiëntere bibliotheekvestigingen met aanbod voor volwassenen, jeugd en kinderen;
4. bibliotheek altijd open tijdens openingsuren van de gemeenschapshuizen;
5. programmatische en thematische aansluiting op het aanbod
6. werken met deels bemande openingsuren en met onbemande openingsuren;
7. werken met professioneel personeel en vrijwilligers
8. personeel dat in staat is moderne en eigentijdse bibliotheek te realiseren;
9. personeel dat in staat is alle burgers adequaat te adviseren;
10. het aanbod en de voorzieningen van de bibliotheek zijn afgestemd op de lokale situatie;